

Western lovak tenyésztése Magyarországon

Mészáros-Czagány Debóra

Ménészgazda felsőoktatási szakképzés

Levelező munkarend

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Belső témavezető : Dr. Bartos Ádám

Belső témavezető intézete/tanszéke:

Élettani és Takarmányozástani Intézet

Takarmányozástani és Takarmányozás-élettani Tanszék

Készthely

2024

Szakdolgozatomban az amerikai western stílust vettem össze az addigi hagyományos angol stílussal szemben. Vizsgálatom során kitértem arra, hogy honnan is ered valójában a western stílusú lovaslás és mik azok a lófajták, amik ennek az irányzatnak a fő alapkövei.

Elsőként magát a stílus eredetét vizsgáltam, mely során kiderült, hogy bár amerikai stílusként emlegetjük a western irányzatot, valójában Spanyolországból származik mind a stílus és mind a lovak is. A western az amerikai filmek által került be a köztudatba, ahol a néző azt láthatta, hogyan is dolgoznak ezek a csodás lovak a marhák körül és hogy hogyan viszik lovasukat Amerika végtelen prérijén. Ebből mind arra következtethetünk, hogy igen szilárd testfelépítésű és nagy teherbírású lovakról beszélünk.

Másodszor magukat a fajtákat vizsgáltam. Amikor amerikai fajtákat emlegetünk, mindenkinek első körben a foltos indián lovak jutnak eszükbe, ők a Paint Horse-ok. A Paint Horse valójában foltos Quarter Horse, nagyon közeli rokonságban állnak egymással. A Quarter Horse Amerika második legkedveltebb fajtája, ami nem meglepő, hiszen nem csak a western sportban, de militaryban, díjugratásban és munkalóként is tökéletesen megállja a helyét, egy hihetetlenül sokoldalú fajta. A harmadik közismert fajta az Appaloosa, ami valójában az indiánokhoz köthető. Igazi szelektív tenyésztést folytattak, aminek köszönhetően kialakult a ma ismert és igen közkedvelt fajta, egy közepes méretű, fordulékony, mintás szőrzetű és igen intelligens ló. Végül egy igazi ritkaság, a Pintaloosa, aminek első egyedét Magyarországon 2016-ban regisztrálták. Gyönyörű mintázatával hamar igen közkedvelté vált a western lovasok világában. Továbbá készítettem egy kisebb összefoglalót magáról a felszerelésről melyet ebben a stílusú lovaslásban használunk.

Mindemellett összegyűjtöttem a legismertebb hazai tenyészeteket, mely során bepillantást nyerhetünk a komoly tenyésztői munkába, ami megalapozza a hazai western lótenyésztést. Kettő western edzővel és lóképzővel is sikerült felvennem a kapcsolatot, így tiszta képet kaptam arról, mennyiben is befolyásolja a lovakkal való munkát maga a fajta.

Végezetül készítettem egy online kérdőívet, melyet az Országos Lovas Fórumon tettem közzé. 156 válasz érkezett rá, melyben kiderült, hogy bár a western stílusirányzat hazánkban egyre inkább közkedvelté válik, a lovasok mégis maradnak a hagyományos angol stílus mellett. ennek két fő oka van, az első, hogy nagyon nehéz hazánkban western edzőt találni, nagyon sokat kell utazni, hogy valaki tudjon fejlődni ebben a irányban. A másik fő ok a hobbi lovasok árérzékenysége, hiába kényelmesebb hosszú távon egy hobbistának a western felszerelés, sokkal drágábban jut hozzá és a lovasboltok kínálata is jelenleg még elég csekély.